

Inhoudsopgave

- Van de redactie
 - Colofon
 - Papiamentu in de strafzitting
Donna Maduro
 - Wetgeving
 - Juridische agenda
-
-

ANTILLIAANSE JURISTEN VERENIGING

VAN DE REDACTIE

Geachte lezer,

Uit de onlangs gehouden enquête onder de leden van de AJV bleek dat ruim 90% van de respondenten de nieuwsbrief bij voorkeur digitaal ontvangt. Gelet daarop en gelet op de kostenbesparing die vervanging van de good-old papieren nieuwsbrief door een digitale versie meebrengt, zult u de nieuwsbrief voortaan per e-mail ontvangen. Wij verwachten bovendien de nieuwsbrief op termijn ook op de website www.ajv.an te kunnen plaatsen.

De enquête maakte ook duidelijk dat een behoorlijk aantal leden bereid is artikelen te schrijven voor de AJV-nieuwsbrief. De redactie zal deze leden eerdaags benaderen. Ook andere leden wordt hierbij op het hart gedrukt vooral niet te schromen met het aanleveren van in de nieuwsbrief op te nemen stukken of berichten.

In deze editie vindt u onder meer een artikel van de hand van de winnares van AJV-bachelor-scriptieprijs 2009 Donna Maduro, een bewerking van haar winnende scriptie.

COLOFON

De Antilliaanse Juristen Vereniging heeft tot doel het aankweken en bevorderen van de belangstelling voor en de beoefening van de wetenschap der rechtsgeleerdheid in de Nederlandse Antillen, alsmede het bevorderen van de juridische dienstverlening.

Het lidmaatschap staat open voor alle juristen in de Nederlandse Antillen en daarbuiten en bedraagt NAF 150,- per jaar. Voor studenten rechten die nog niet in het bezit zijn van een academische titel, graad of hoedanigheid bedraagt de contributie NAF 120,- per jaar.

Secretariaat AJV

Postbus 3920, Curaçao
e-mail antilliaansejuristenvereniging@gmail.com

Rekeningnummer AJV

MCB 27874007

Bestuur Antilliaanse Juristenvereniging 2010 - 2011

mr. Caroline Fiévez, voorzitter
(advocaat HBN Law)
mr. Pieter Bas van Agtmaal, vice-voorzitter
(fiscalist Loyens & Loeff)
mr. Valerie Maria, penningmeester
(advocaat Van de Laarschot & Associates)
mr. Judith Brewster
(fiscalist Taxand Curacao)
mr. Lisanne Asjes
(advocaat Asjes & Carrega)
mr. Pieter de Kort
(lid Gemeenschappelijk Hof van Justitie)

mr. Nancy Fernand
(kandidaat-notaris Notariskantoor Burgers Fung-A-Loi)
mr. Michele Meyer
(advocaat De Winter advocaten)
mr. Zena Metry
(jurist Wetgeving en Juridische Zaken)

AJV Nieuwsbrief

De AJV Nieuwsbrief is het officiële orgaan van de Antilliaanse Juristen Vereniging en wordt in beginsel drie maal per jaar onder de leden verspreid.

Redactie AJV Nieuwsbrief

mr. Miloushka Racamy
(jurist Wetgeving en Juridische Zaken)
mr. Heiko de Jong
(officier van justitie)
mr. Yvo Peters
(advocaat VanEps Kunneman VanDoorne)
mr. Glenn Rellum
(advocaat SMS advocaten)

secretariaat redactie AJV Nieuwsbrief

mr. Yvo Peters
Tel: 461.3400 ext. 184
Fax: 461.2023
E-mail: peters@ekvandoorne.com

Advertenties:

Voor het plaatsen van advertenties in de AJV Nieuwsbrief kan contact opgenomen worden met de redactie of met het bestuur via de genoemde e-mailadressen.

PAPIAMENTU IN DE STRAFZITTING

Donna Maduro

Voorwoord

Bij deze wil ik de Antilliaanse Juristen Vereniging (AJV) vele malen bedanken voor de Bachelor-scriptieprijs en voor de aandacht die de AJV aan het onderwerp Papiamentu in de strafzitting heeft gegeven.

Inleiding

Papiamentu is de taal van 91,7 % van de Curaçaose bevolking volgens de censuscijfers van 1992.¹ Men zou denken dat Papiamentu ook de taal is die gesproken wordt in het gehele rechtswezen, maar dat is al heel lang niet het geval. Volgens Narain leidt deze situatie tot het zonder wettelijke grondslag uitsluiten van het Papiamentu van de rechtspraak en van de schriftelijke communicatie binnen de overheid.² Zo stelt ze verder dat deze situatie te wijten is aan de Nederlandstalige wetgeving en jurisprudentie, maar ook aan het feit dat de meeste leden van de rechtbank op Curaçao het Papiamentu onvoldoende beheersen.³ Er is geen rechtvaardiging voor het ondergeschikt behandelen van het Papiamentu aan het

¹ *Staten van de Nederlandse Antillen 1997/98*, Landsverordening officiële talen, nr. 3, p. 5 (MvT).

² G. Narain, *Taaltalent in ontwikkeling. Een studie naar het Papiamentu en het Nederlands*, Tilburg University Press 1995, p. 23.

³ *Idem*.

Nederlands, want er wordt geen legitiem doel nagestreefd door het enkel toepassen van het Nederlands in het rechtswezen. Allereerst is er geen formeel wettelijk voorschrift dat de taal Papiamentu in het rechtswezen in de Nederlandse Antillen verbiedt. Ten tweede kan het gevaar van onzorgvuldig taalgebruik zoals de Nederlands-Antilliaanse wetgever dat stelt geen legitiem doel zijn.⁴ Zeker gezien de stelling van Woehrling welke aangeeft dat een regionale taal zijn wetgevings- en juridisch terminologie kan ontlenen aan identieke of soortgelijke talen⁵, kan het Papiamentu idem dito doen met het Spaans. Zelfs de Procureur-generaal van de Hoge Raad vindt dat de waarheidsvinding boven de handhaving van het Nederlands als rechtstaal moet prevaleren, zodoende mag de rechter door de verdachte overgelegde stukken niet buiten beschouwing laten om de enkele reden dat zij in een vreemde taal zijn gesteld.⁶ Nog belangrijker is om te weten wat de gevolgen zijn van de discrepantie tussen het Nederlands en het Papiamentu in het hoofdonderzoek tijdens een strafzitting op Curaçao, want daar is de bijstand van een tolk vaak nodig.

De gevolgen

Artikelen 6 lid 3 sub e EVRM en 14 lid 3 sub f IVBPR garanderen de Curaçaose burger het recht om zijn uitspraak te krijgen in een voor hem verstaanbare taal, zodat er sprake kan zijn van een eerlijk proces. Indien de verdachte die Papiamentu spreekt het strafproces dat in het Nederlands wordt gehouden niet kan volgen, dan heeft de verdachte volgens De Jongste mogelijkwerwijs geen eerlijk proces.⁷ Helaas zijn de

⁴ *Staten van de Nederlandse Antillen 1997/98*, Landsverordening officiële talen, nr. 3, p.8 (MvT).

⁵ J.M. Woehrling, *The European Charter for Regional or Minority Languages. A critical commentary*, Council of Europe, November 2005, p. 167.

⁶ Hoge Raad 21 maart 2006, LJN AV1165, concl. P-G, p.5.

⁷ W.M. de Jongste, 'Het Nederlandse strafrechtstelsel – een beschrijving op hoofdlijnen', in: A.Th. J. Eggen & W. van der Heide (red.), *Criminaliteit en rechtshandhaving 2004*.

artikelen 6 lid 3 sub e EVRM en 14 lid 3 sub f IVBPR niet alomvattend. Artikel 9 van het Europees Handvest voor regionale en minderheidstalen is wel alomvattend.⁸ Volgens Woehrling kan een spreker van een regionale of minderheidstaal die tevens de officiële taal spreekt niet zijn eigen regionale of minderheidstaal gebruiken in een strafprocedure als de taal van zijn persoonlijke voorkeur met een enkel beroep op artikel 6 EVRM.⁹ Zo stelt Woehrling verder dat de burger eerder een beroep moet doen op artikel 9 eerste lid onder a optie ii van het Europees Handvest voor regionale of minderheidstalen, want dan heeft die wel het recht om een regionale of minderheidstaal te gebruiken als de taal van zijn voorkeur.¹⁰ Het Europees Handvest voor regionale en minderheidstalen is gemaakt door de lidstaten van de Raad van Europa met als doel het beschermen en promoten van de Europese regionale of minderheidstaal “overeenkomstig de beginselen neergelegd in het Internationaal Verdrag van de Verenigde Naties inzake burgerrechten en politieke rechten (IVBPR) en in overeenstemming met het Verdrag van de Raad van Europa tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM).”¹¹ Het Europees Handvest voor regionale of minderheidstalen is ook van toepassing op het Arubaans en Nederlands-Antilliaans grondgebied. Daarvoor is geen bericht van medegelding nodig van het Land de Nederlandse Antillen en Aruba,¹² want het Handvest is afkomstig van de Raad van Europa,¹³ zoals het EVRM, maar alvorens werking te hebben dienen de bepalingen van het Handvest getransformeerd te worden in nationaal recht,

Ontwikkelingen en samenhangen, Den Haag: Boom Juridische uitgevers, CBS, WODC 2005, p. 17–52, p. 23.

http://www.wodc.nl/images/ob237_volledige%20tekst_tcm44-59155.pdf

⁸ Woehrling 2005, p. 169 (zie noot 5).

⁹ Idem.

¹⁰ Idem.

¹¹ Europees Handvest voor regionale of minderheidstalen, Straatsburg 5 november 1992, *Trb.* 1993, 1 en 199 (Preambule)

¹² Zie ook A.B. van Rijn, *Staatsrecht van de Nederlandse Antillen*, Deventer: W.E.J. Tjeenk Willink 1999, p. 116.

¹³ Europees Handvest voor regionale of minderheidstalen, Straatsburg 5 november 1992, *Trb.* 1993, 1 en 199 (Preambule).

zoals het werd gedaan in de provincie Friesland in Nederland.¹⁴ Het verdient daarbij de aanbeveling om het oog te houden op de groeiende werkingssfeer van de Europese wetgeving op de Nederlandse Antillen. Zo stelt Kochenov dat alle bepalingen afkomstig van de tweede¹⁵ en derde pijler¹⁶ van de Europese Unie voor het gehele Koninkrijk der Nederlanden gelden. Wat de eerste pijler van de Europese Unie betreft, stelt Kochenov dat alleen de bepalingen afkomstig van deel III van het EG-verdrag niet voor de Nederlandse burgers in de Nederlandse Antillen geldend zijn. Naar zijn mening zijn de overige bepalingen van het EG-verdrag wel van toepassing.¹⁷ Hierdoor stelt Van der Velden dat het voor de hand ligt om effect te geven aan de bepalingen van het Europees Handvest voor regionale en minderheidstalen ter bescherming van het Papiamentu.¹⁸ Ten aanzien van de BES-eilanden stelt Van der Velden dat het niet toekennen van de rechten uit onderdeel III van het Handvest voor regionale of minderheidstalen aan de burgers van de BES-eilanden gezien de directe band van de Eilanden met Nederland tot schending van het gelijkheidsbeginsel leidt.¹⁹

Status Juridisch Papiamentu

Papiamentu was vanaf het begin in de mondelinge vorm een rechtstaal, maar geen officiële taal. In het arrest van de Hoge Raad van 17 april 1996 geeft de Procureur-generaal de achtergronden aan van de rechtstaal in de Nederlandse Antillen.²⁰ De Procureur-generaal

¹⁴ A.Sj. van der Goot, *Europees handvest voor regionale talen of talen van minderheden. Rapportage inzake de maatregelen welke Nederland geeft getroffen ten aanzien van de Friese taal en cultuur*, Leeuwarden: Fryske Akademy 1999, p. 35.

¹⁵ D. Kochenov, ‘Substantive and Procedural Issues of Application of European Law in the Overseas Possessions of the Member States of the European Union’, *Michigan State Journal of International Law* Vol. 17, No. 2, 2008-2009, p. 195-228, p. 220.

<http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1351261#>

¹⁶ Kochenov 2008-2009, p. 221 (zie noot 15).

¹⁷ Kochenov 2008-2009, p. 62 (zie noot 15).

¹⁸ B.D. van der Velden, ‘Over de ontwikkeling van het gebruik van het Papiamentu als rechts- en bestuurstaal. Salta cacho, salta su rabu’, *Publicaties Universiteit van de Nederlandse Antillen* 2007, p. 163-198, p. 191.

¹⁹ Van der Velden 2007, p. 188 (zie noot 18).

²⁰ Hoge Raad 17 april 1996, LJN AA 1826, concl. P-G, p.5.

noemt hierbij de Verordening van 17 april 1872, P.B. 17. In die verordening werd het toegestaan om op de Bovenwindse eilanden van de Nederlandse Antillen in rechte de Engelse taal te bezigen in zowel woord als geschrift.²¹ Daarbij stelt de Procureur-generaal dat het Nederlands de algemene rechtstaal is op de Benedenwindse eilanden. Op grond van de verordening van 7 januari 1918, P.B. 33, bleef het schriftelijk gebruik van de rechtstaal beperkt tot het Nederlands, maar kan mondeling ook de landstaal worden gevoerd.²² Op 6 maart 2007 is de Landsverordening officiële talen door de Staten aangenomen en daarmee is het Papiamentu een officiële taal geworden in de Nederlandse Antillen,²³ maar het officieel verklaren van het Papiamentu bracht een domino-effect met zich mee. Aangezien het Papiamentu een officiële taal is dankzij de Landsverordening officiële talen 1997/98, wijst Van der Velden erop dat het Papiamentu één van de gebezigde talen is in het strafprocesrecht zoals geschreven staat in artikel 1 van het Nederlands-Antilliaanse wetboek van strafvordering. In artikel 1 van het Nederlands-Antilliaanse wetboek van strafvordering staat dat de rechtstaal de gebezigde taal is die in het rechtsgebied als officiële taal is toegelaten.²⁴ Dit wordt later bevestigd door Professor Reijntjes tijdens een lezing bij de UNA.²⁵ De toekomst van het Papiamentu ziet er veelbelovend uit. Onlangs is door de Staten-Generaal de motie aangenomen om het Papiamentu, naast het Engels, het Fries en het Nederlands als officiële taal van het Koninkrijk der Nederlanden te erkennen in het Statuut van het Koninkrijk der Nederlanden.²⁶

Conclusie

Het Papiamentu is nu een rechtstaal in de mondelinge vorm voor alle rechtsgebieden dankzij de verordening van 7 januari 1918, P.B. 33. Ten aanzien van het rechtsgebied Strafrecht is het Papiamentu een rechtstaal in zijn geheel dankzij

²¹ Idem.

²² Idem.

²³ B.D. van der Velden, 'Landsverordening officiële talen', *TAR Justicia* 2007-3, p. 172-175, p. 172.

²⁴ Van der Velden 2007, p. 184 (zie noot 18).

²⁵ <<http://www.curacaolegalportal.com/News-Reports/Professor-Jan-Reijntjes-language-in-Court-often-chaotic.html>>

²⁶ http://www.persbureaucuracao.com/index.php?option=com_content&view=article&id=3572:minderheidstalen-in-het-statuut&catid=17:staat&Itemid=15

de Landsverordening officiële talen. Dat betekent dat alle processtukken ook in het Papiamentu mogen worden ingediend in strafzaken.

WETGEVING

Mr. J. de Boer*

I

VOLTOOIING NIEUW BURGERLIJK WETBOEK

In de vergadering van 22 december 2010 heeft de Raad van Ministers van Curaçao de volgende beslissing genomen:

‘Akkoord met voltooiing van het project NBW, bestaande uit een aantal van dertien (13) wetsontwerpen, zoals opgenomen in aangehechte bijlage. De Beleidsorganisatie van het Ministerie van Justitie wordt opgedragen de nodige concepten ter aanbieding aan de Staten op te stellen met inachtneming van artikel IV, eerste lid, van de Staatsregeling van Curaçao.’

Gedoeld is op de volgende ontwerpen:

1. Statenummer 2519 LANDSVERORDENING houdende aanvulling van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek met bepalingen inzake trusts (Landsverordening trust);
2. Statenummer 3510 LANDSVERORDENING tot wijziging van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek (Landsverordening gerechtelijke vaststelling van het vaderschap);
3. Statenummer 3512 LANDSVERORDENING tot wijziging van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek ter zake van gezamenlijk gezag over minderjarige kinderen (Landsverordening gezamenlijk gezag);
4. Statenummer 3605 LANDSVERORDENING tot wijziging van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek (Invoering centraal meldpunt kindermishandeling);
5. Statenummer 3608 LANDSVERORDENING tot vaststelling van Boek 4 en titel 7.3 van het Burgerlijk Wetboek (Landsverordening erfrecht en schenking);
6. Statenummer 3610 LANDSVERORDENING tot aanvulling van titel 1 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek met bepalingen inzake koop van onroerende zaken alsmede vaststelling van titel 12 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek (Landsverordening koop van onroerende zaken en aanneming van werk);
7. Statenummer 3611 LANDSVERORDENING tot aanvulling van titel 1 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek met bepalingen tot bescherming van de consument, in het bijzonder betreffende op afstand gesloten overeenkomsten en garanties (Landsverordening consumentenkoop op afstand);
8. Statenummer 3612 LANDSVERORDENING tot vaststelling van titel 4 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek (Landsverordening huur);
9. Statenummer 3613 LANDSVERORDENING tot vaststelling van titel 13 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek (Landsverordening personenvennootschap);
10. Statenummer 3617 LANDSVERORDENING tot vaststelling van de titels 17 en 18 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek (Landsverordening verzekering en lijfrente);
11. Statenummer 3618 LANDSVERORDENING tot wijziging van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek (Landsverordening herziening huwelijksvermogensrecht);
12. Statenummer 3619 LANDSVERORDENING tot wijziging van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (Landsverordening herziening Boek 2 BW);
13. Statenummer 3704 Landsverordening tot aanpassing van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en het Faillissementsbesluit 1931 aan een aantal aanvullingen van het nieuwe Burgerlijke Wetboek.

TOELICHTING OP DE ONTWERPEN

Ad 1.

Statenummer 2519 LANDSVERORDENING houdende aanvulling van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek met bepalingen inzake trusts (Landsverordening **trust**):

Het gaat hier om de invoering hier te lande van een Anglo-Amerikaanse trust, waarbij een insteller (settlor) vermogen ter beschikking stelt aan een trustee ten behoeve van een begunstigde (beneficiary) of voor een bepaald doel. Cruciaal is dat het trustvermogen een afgescheiden vermogen vormt en dat persoonlijke crediteuren van de trustee daarop geen verhaal hebben. Het trustvermogen maakt ook geen deel uit van enige huwelijksgoederengemeenschap waarin de trustee gehuwd mocht zijn, noch van zijn nalatenschap. Reeds 55 jaar geleden heeft men gepoogd tot een ontwerp te komen. Bedoeld is dat de offshore financiële sector een extra product kan aanbieden. Het onderhavige ontwerp is al in 2002 ingediend, maar is lang blijven liggen in verband met het ontbreken van fiscale bepalingen. Deze fiscale bepalingen zijn thans opgenomen. Reeds tweemaal heeft het ontwerp op de agenda gestaan voor openbare behandeling. Status: Aanbieding d.d. 17 januari 2002; Voorlopig Verslag tevens Eindverslag d.d. 10 augustus 2004; Memorie van Antwoord met Nota van Wijziging en Gewijzigd ontwerp d.d. 13 augustus 2010.

Ad 2.

Statenummer 3510 LANDSVERORDENING tot wijziging van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek (Landsverordening **gerechtelijke vaststelling van het vaderschap**):

Een kwart van alle kinderen hier te lande is juridisch vaderloos. Zij zijn niet in huwelijk geboren en niet erkend. Hun geboorteakte vertoont een lege plek. Het ontwerp maakt het mogelijk dat de moeder, het vaderloze kind zelf of de voogdijraad via de rechter het vaderschap gerechtelijk kan doen vaststellen, met alle juridische gevolgen van dien.

In het ontwerp is rekening gehouden met de situatie dat de erfrechtelijke aanspraken die het kind krijgt als gevolg van een gerechtelijke vaststelling van het vaderschap een bijzondere hardheid zou betekenen voor de weduwe van de verwekker of diens andere kinderen.

De vader zelf heeft al sedert 2001 (invoering Boek 1 van het nieuw Burgerlijk Wetboek) de mogelijkheid de rechter te vragen het kind te mogen erkennen tegen de wil van de moeder.

Status: Aanbieding d.d. 12 januari 2010; Verslag d.d. 15 juni 2010.

Ad 3.

Statenummer 3512 LANDSVERORDENING tot wijziging van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek ter zake van gezamenlijk gezag over minderjarige kinderen (Landsverordening **gezamenlijk gezag**):

Tijdens huwelijk bestaat er gezamenlijk gezag van de ouders over hun kinderen. Bij de invoering van Boek 1 van het nieuwe Burgerlijk Wetboek in 2001 is ervoor gekozen om na echtscheiding het gezamenlijke gezag in beginsel niet van rechtswege te laten doorlopen, zoals in Nederland. Voor gezamenlijk gezag na echtscheiding is hier te lande een beschikking van de rechter nodig na een eensluidend verzoek der ouders. Beide ouders moeten het dus willen.

In een uitspraak van 28 maart 2008 heeft de Hoge Raad echter geoordeeld dat dit systeem strijd oplevert met de artikelen 6 en 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens (EVRM). Het ontwerp maakt het daarom mogelijk dat ook één ouder vraagt om gezamenlijk gezag. Een verzoek om gezamenlijk gezag wordt slechts afgewezen als zulks in het belang van het kind is.

Ook buiten huwelijk geldt dit, nadat de vader gevraagd heeft om gezamenlijk gezag.

In het ontwerp is voorts bepaald dat in de verzorging en opvoeding van een kind de ouders geen geestelijk of lichamelijk geweld of enige andere vernederende behandeling toepassen. Deze bepaling houdt verband met het Internationaal verdrag inzake de rechten van het kind (IVRK).

Status: Indiening d.d. 16 januari 2010; Verslag 4 mei 2010.

Ad 4.

Statenummer 3605 LANDSVERORDENING tot wijziging van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek (Invoering **centraal meldpunt kindermishandeling**):

Hierin wordt bij formeel wettelijk geregeld dat de Voogdijraad (Ofisina pa Bienestar di Mucha) een centraal meldpunt kindermishandeling in stand houdt. Het gaat hier om uitvoering van het Internationaal verdrag inzake de rechten van het kind. Belangrijk is dat buiten twijfel wordt gesteld dat professionele geheimhouders (artsen, schoolkrachten) bevoegd zijn een geval van vermoedelijke kindermishandeling te melden.

Status: Indiening d.d. 6 juli 2010.

Ad 5.

Statenummer 3608 LANDSVERORDENING tot vaststelling van Boek 4 en titel 7.3 van het Burgerlijk Wetboek (Landsverordening **erfrecht en schenking**):

De positie van de langstlevende echtgenoot en ongehuwde levensgezel wordt sterk verbeterd. Aangenomen dat een overleden man alleen kinderen heeft bij zijn langstlevende echtgenote, dan zal deze alles krijgen. De kinderen krijgen slechts een geldvordering op hun moeder die pas opeisbaar is bij haar overlijden. Uiteraard geldt mutatis mutandis hetzelfde als een gehuwde vrouw overlijdt. Dit systeem heet: 'wettelijke verdeling'. In andere situaties en ook als de wettelijke verdeling bij testament is uitgeschakeld, heeft de langstlevende echtgenoot in elk geval recht op een vruchtgebruik van woning en inboedel en van zoveel om behoorlijk van te leven ('verzorgingsvruchtgebruik'). Dit is van dwingend recht. Ook een ongehuwde levensgezel heeft recht op een verzorgingsvruchtgebruik, mits de samenleving minimaal tien jaren heeft geduurd.

Kinderen tot 25 jaar worden bij overlijden van hun ouder ook goed – en met voorrang – verzorgd. Hier staat tegenover dat de legitieme portie komt te vervallen. Hiermee wordt aansluiting gezocht bij wat elders in het Caraïbisch gebied geldt: geen legitieme portie, maar sterke verzorgingsaanspraken bij overlijden. Overigens wordt een aantal misbruik van omstandigheden-bepalingen voorgesteld, met omkering van de bewijslast.

Status: Indiening d.d. 13 juli 2010.

Ad 6.

Statenummer 3610 LANDSVERORDENING tot aanvulling van titel 1 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek met bepalingen inzake koop van onroerende zaken alsmede vaststelling van titel 12 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek (Landsverordening **koop van onroerende zaken en aanneming van werk**):

Elke koop van onroerend goed moet schriftelijk geschieden. De particuliere koper van een woning krijgt een bedenktijd van drie dagen na de koop.

Status: Indiening d.d. 19 juli 2010.

Ad 7.

Statenummer 3611 LANDSVERORDENING tot aanvulling van titel 1 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek met bepalingen tot bescherming van de consument, in het bijzonder betreffende op afstand gesloten overeenkomsten en garanties (Landsverordening **consumentenkoop op afstand**):

Het consumentenkooprecht wordt verbeterd. Wat betreft op afstand totstandgekomen overeenkomsten (via internet, telefoon, fax en post) komen er verplichtingen voor leveranciers tot het verstrekken van informatie. De koper krijgt een bedenktijd van zeven dagen. Voorzien wordt in bescherming tegen frauduleus gebruik van de betaalkaart van de consument.

Status: Indiening d.d. 19 juli 2010.

Ad 8.

Statenummer 3612 LANDSVERORDENING tot vaststelling van titel 4 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek (Landsverordening **huur**):

De huidige sterk verouderde en moeilijk leesbare Huurcommissie-Regeling in gemoderniseerde vorm verwerkt. Aangesloten wordt bij de marktprijs in plaats van bij de historische bouwkosten; de percentages

zijn aangepast. De regeling van de toestemming van de huurcommissie voor opzegging van de huur (zonder plafond) is ongewijzigd overgenomen. In het overgangsrecht wordt geregeld dat zittende huurders geen last hebben van de stelselwijziging. Overigens kan de FKP op de oude voet doorgaan als zij dat wenst.

Status: Indiening d.d. 19 juli 2010.

Ad 9.

Statenummer 3613 LANDSVERORDENING tot vaststelling van titel 13 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek (Landsverordening **personenvennootschap**):

De vennootschap onder firma komt 'openbare vennootschap' te heten en zal ook de beroepsuitoefening betreffen. De maatschap wordt 'stille vennootschap'. Voorzien wordt in de mogelijkheid van omzetting van een openbare vennootschap in een besloten vennootschap (BV) of naamloze vennootschap (NV).

Voor de aansprakelijkheid van de vennoten van een openbare vennootschap bij opdrachtverlening is een bijzondere regeling getroffen.

Verder bestaat het ontwerp uit een recodificering van het huidige verbrokkelde, verouderde en weinig duidelijk geredigeerde personenvennootschapsrecht.

Status: Indiening d.d. 19 juli 2010.

Ad 10.

Statenummer 3617 LANDSVERORDENING tot vaststelling van de titels 17 en 18 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek (Landsverordening **verzekering en lijfrente**):

Het ontwerp brengt veranderingen in de regeling van de mededelingsplicht, de mogelijkheid van bewijslevering door de verzekeringnemer of de tot uitkering gerechtigde, de betaling door de verzekeraar aan een tussenpersoon ter doorbetaling aan de tot uitkering gerechtigde, de opzegging, het bedrag bij schadevaststelling, de eigen roekeloosheid van de verzekerde, een rechtstreekse vordering van de benadeelde op de verzekeraar tot betaling bij verzekeringen tegen aansprakelijkheid ('action directe'), de subrogatie, de verjaring, de verzwaring van het risico, de sommenverzekering in het algemeen, de verzorgingsbescherming van de verzekeringnemer of begunstigde tegen uitwinning van een levensverzekering in geval van faillissement of derdenbeslag en de elektronische polis.

Status: Indiening d.d. 13 augustus 2010.

Ad 11.

Statenummer 3618 LANDSVERORDENING tot wijziging van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek (Landsverordening **herziening huwelijksvermogensrecht**):

Thans geldt dat erfenissen en schenkingen verkregen tijdens huwelijk niet in de huwelijksgemeenschap vallen. Dit wordt uitgebreid tot erfenissen en schenkingen van vóór het huwelijk.

Als een echtgenoot vermogen van de andere echtgenoot gebruikt om een goed aan te schaffen, deelt die andere echtgenoot mee in de waardeontwikkeling van het goed. Dit geldt ook voor ongehuwde samenlevers. In het huidige recht geldt dat de huwelijksgemeenschap pas wordt ontbonden op de dag van inschrijving van de echtscheidingsuitspraak in de registers van de burgerlijke stand. Dit tijdstip wordt vervroegd tot de dag van indiening van het echtscheidingsverzoek.

Ten slotte wordt het bij huwelijkse voorwaarden tot stand te brengen verrekenbeding geregeld, maar overwegend niet-dwingend.

Status: Indiening d.d. 16 augustus 2010.

Ad 12.

Statenummer 3619 LANDSVERORDENING tot wijziging van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (Landsverordening **herziening Boek 2 BW**):

Boek 2 is in werking getreden in 2004. Er is toen een Evaluatiecommissie ingesteld onder voorzitterschap van prof. mr. J.M. Saleh. In het ontwerp zijn de voorstellen van deze commissie verwerkt. Belangrijk is dat een voor alle rechtspersonen geldende enquêteregeling wordt ingevoerd. Thans geldt er slechts een enquêteregeling voor de stichting. Bevoegd tot het verzoeken van een enquête bij een naamloze of een besloten vennootschap zijn een of meer aandeelhouders die alleen of gezamenlijk een tiende van het eigen vermogen vertegenwoordigen of ten minste een tiende van het aantal stemmen ten aanzien van alle onderwerpen kunnen uitbrengen. Bij een vereniging moet het gaan om een tiende van het aantal leden en bij een stichting is iedere 'belanghebbende' bevoegd.

De belangrijkste wijzigingen zijn opgesomd in de Memorie van Toelichting (no. 3), p. 2-3). Het een en ander leidt tot een aanmerkelijke vereenvoudiging en een betere aansluiting bij de openbare vennootschap (zie hiervóór Ad 9).

Status: Indiening d.d. 13 augustus 2010.

Ad 13.

Statenummer 3704 Landsverordening tot **aanpassing van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en het Faillissementsbesluit 1931** aan een aantal aanvullingen van het nieuwe Burgerlijke Wetboek:

Het gaat hier om overwegend technisch-juridische aanpassingen in deze 'eenvormige' wetgeving aan de overige (niet-eenvormige) nieuw BW-ontwerpen. Vermeldenswaard is de bepaling dat alle overheidsgrond geacht wordt te behoren tot de openbare dienst, zodat beslag daarop niet is toegelaten. Verder krijgt de rechter de mogelijkheid bij uitzondering te bepalen dat een verbeurde dwangsom geheel of gedeeltelijk zal toekomen aan het Land.

Status: Indiening d.d. 6 oktober 2010.

III.

Vóór 15 maart 2011 zal bij elk van deze dertien ontwerpen een Nota van Wijziging worden ingediend, al is het maar ter aanpassing van de aanhef.

IV.

Het ontwerp-Landsverordening **arbeidsovereenkomst**, waarin onder meer het zwangerschaps- en bevallingsverlof wordt herzien, is – ofschoon het de SER en de Raad van Advies van de Nederlandse Antillen gepasseerd had en door de Ministerraad van de Nederlandse Antillen op 5 oktober 2010 was goedgekeurd – niet vóór 10 oktober 2010 ingediend bij de Staten van de Nederlandse Antillen. Het ontwerp zal dus opnieuw naar de SER en de Raad van Advies moeten, maar nu van het Land Curaçao.

**Jan de Boer is lid van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao en Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba*

JURIDISCHE AGENDA

- maandag 14 februari 2011 (20.00 uur): lezing prof. mr. Fred Soons in de aula van de UNA getiteld:

“De rol van het Internationaal Gerechtshof in de beslechting van geschillen tussen staten”

toegang: gratis.

- maandag 14 februari 2011 en verder:

JURIDISCHE KEUZEVAKKEN AAN DE UNA

STRAFRECHTELIJK BEWIJS

Verzorgd door prof. J. Reijntjes, bijzonder hoogleraar aan de Universiteit van de Nederlandse Antillen.

Periode: week 7-9

AANSPRAKELIJKHEID & VERZEKERING

Verzorgd door prof. C. Klaassen, hoogleraar aan de Radboud Universiteit Nijmegen en bijzonder hoogleraar aan de UNA en mr. L. Voigt, bedrijfsjurist bij Ennia.

Periode: week 8 & 9 en week 14 - 16

STAATSRECHTELIJKE RECHTSVERGELIJKING

Verzorgd door prof. P. Bovend'Eert, hoogleraar en decaan aan de Radboud Universiteit Nijmegen.

Periode: week 12-13

VERZEKERINGSRECHT

Verzorgd door prof. H. Wansink, hoogleraar aan de Erasmus Universiteit Rotterdam en prof. M. van Tiggele-van der Velden, hoogleraar aan de Radboud Universiteit Nijmegen

Periode: week 13 & 14

Deze (keuze)vakken zijn toegankelijk voor studenten. Overige belangstellenden met voldoende vooropleiding kunnen zich voor een cursus inschrijven tegen betaling (als toehoorder NAF 750,-; voor certificaat NAF 1110/1310, excl. OB). Per vak gelden verschillende voorkennisvereisten. Verdere informatie: j.kwidama@una.an

- donderdag 24 februari 2011 (20.00 uur): lezing prof. dr. Jan Reijntjes in de aula van de UNA getiteld:

“De Mijnstaking van 1955 en het Openbaar Ministerie”

toegang: gratis.

- woensdag 2 maart 2011 en verder:

GOOD GOVERNANCE - leidraad naar commissariaat 2011	 UNIVERSITY OF THE NETHERLANDS ANTILLES
<p>De leerstoel voor Good Governance van de Universiteit van de Nederlandse Antillen (UNA) organiseert wederom een cursusprogramma van twee keer vijf dagdelen, getiteld:</p> <p style="text-align: center;">Good Governance – leidraad naar commissariaat</p> <p>De cursus leidt op tot een <i>Registered Potential Director</i>, een gekwalificeerde potentiële commissaris. Het uitgangspunt van deze cursus is dat er geleidelijk een gewoonte van gemaakt wordt, om bij de aanstelling van nieuwe commissarissen te putten uit de groep van gekwalificeerde RPD's. Na het enorme succes van de eerste, tweede, derde en vierde editie en op veler verzoek wordt de vijfde editie van de cursus gehouden op:</p> <p>Data: Introductiebijeenkomst op 2 maart 2011 (6-9 pm) (wijzingen voor- Blok 1: 17, 18 en 19 maart 2011 (5 dagdelen) behouden) Blok 2: 14, 15 en 16 april 2011 (5 dagdelen met aansluitend de slotbijeenkomst) Plaats: Kurá Hulanda – Conference Centre Kosten: € 1995,00</p> <p>De cursus wordt uitgevoerd via seminars waarin de deelnemers door henzelf bereide voordrachten houden over onderwerpen zoals beschreven in de voorgeschreven literatuur. Rollenspellen en oefeningen zijn de belangrijkste leerprocessen voor de functionele competenties. Afhankelijk van de prestaties tijdens de cursus ontvangen deelnemers een certificaat.</p> <p>Meer informatie over de opleiding is te vinden op onze website www.governancecuracao.com. Inschrijving is mogelijk door het aanmeldingsformulier te downloaden via de website en deze ingevuld en ondertekend (gescand) te mailen naar goodgovernance@una.an of te versturen naar: UNA Jan Noorduyweg 111, Curacao t.a.v. mw. M. Rozendal. De sluitingsdatum voor inschrijvingen is 18 februari 2011.</p> <p>Voor vragen of voor meer informatie kunt u contact opnemen met mw. Lulu Rozendal: tel: (+599-9) 747 79 07 / 528 39 07 of via e-mail: menexecutiveservices@onenet.an.</p>	

- donderdag 3 maart 2011 en verder:

1st INTERNATIONAL CONFERENCE
 ON GOVERNANCE FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF CARIBBEAN SMALL ISLAND
 DEVELOPING STATES

Introducing the UNESCO Chair: "Caribbean Small Island Developing States"

Date: March 3rd till March 7th 2011

Place: UNA

For more information you can visit the website: www.sidsgg.com

- maandag 14 maart 2011 en verder:

	<h1 style="margin: 0;">CURSUSSEN</h1>	
<p>De Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit van de Nederlandse Antillen en het Centrum voor Postdoctoraal Onderwijs van de Radboud Universiteit Nijmegen organiseren voor de 18de keer een drietal</p> <h2 style="margin: 0;">PAO-INTENSIEF CURSUSSEN</h2> <p>De onderwerpen zijn:</p> <h3 style="margin: 0;">Hoogtepuntengoederen- en verbintenissenrecht</h3> <h3 style="margin: 0;">Actualiteiten ondernemingsrecht</h3> <h3 style="margin: 0;"><i>Masterclass</i> Valkuilen van het contractenrecht</h3> <p>Datum: 14 t/m 18 maart 2011 Plaats: World Trade Center</p> <p>Docenten: Prof. mr. S.E. Bartels, Prof. mr. N.E.D. Faber, Dr. P. Klik, Prof. mr. S.C.J.J. Kortmann, Prof. mr. F.B.M. Kunneman, Prof. mr. J.H. Nieuwenhuis, mr. H.Th.M. Burgers, mr. K. Frielink, Prof. mr. P. van Schilfgaarde, en Prof. mr. G. van Solinge.</p> <p>Kosten: De kosten per cursus bedragen Naf. 2200,--. Dit bedrag is inclusief studiemateriaal, welkomstreceptie en slotdiner.</p> <p>Voor meer informatie of aanmelden kunt u contact opnemen per e-mail pao.fdr@una.an</p>		

- donderdag 31 maart 2011 (20.00 uur) lezing prof. mr. Frank Kunneman in de aula van de UNA:

“Grijze gebieden in het Curaçaose recht”.

toegang: gratis